

Liang seděl na kraji cesty a pozoroval novoroční průvod. Dnes alespoň nepršelo, a tak mu nebyla taková zima, jak byl zvyklý.

Ještě více se schoulil do starého svrchníku, než ho roztrásl další záchvat kašle. Hleny byly husté a krvavé, plíce a celý hrudník ho bolely. Věděl, že konec už není daleko. A tak se snažil, alespoň ještě dnes, ještě jednou, zažít tu nádheru.

Když před třemi lety sestupoval z hor - když přijal nabídku svého bratrance Šena přestěhovat se do města a stát se písařem - snažil se připravovat na to, co uvidí. Nechtěl být před bratrancem jako prostáček z vesnice, který nikdy neviděl panský palác. Ale všechna snaha byla marná. Nikdy ho nenapadlo, že nějaké město může být tak obrovské.

Několik nocí předtím, než se vůbec přiblížili k hradbám, vidal na obzoru záři. Nechtěl věřit, že to může být hlavní město říše. Nic přece nemůže být takhle velké. Ale mylil se. Všechno, co pak viděl, mu znovu a znovu vyráželo dech. Kupecká stezka, kterou se s bratrancem Šenem k Čchang-Anu blížili, byla plná lidí, jedoucích oběma směry. Většina z nich byli Hanové, ale byli mezi nimi i lidé stovek jiných národností. Když ještě před městem spatřil poprvé v životě člověka černé pleti, nechtěl věřit, že to není nalíčený herec.

Dokonce by se pokusil na toho člověka sáhnout, kdyby ho Šen nezastavil. Hradby, objímající celé město, byly vyšší než jakákoli budova, kterou kdy viděl, s výjimkou chrámu v Nuan'c, kde byl jednou jako dítě. A domy za nimi - z toho zrak přecházel. Tehdy sem přišli na jaře. Šen, který pracoval na ministerstvu obchodu - měl v zimě svou tříměsíční dovolenou, aby mohl navštívit rodinu v rodné vesnici. A tam jednoho večera nad švestkovým vínem Liangovi navrhl, ať jde s ním žít do metropole. Liang, čtvrtý syn chudého farmáře, nemusel nad nabídkou dlouho přemýšlet.

Rodiče dali dohromady pár mincí, aby mu vypomohli. Věřili, že až bude ministerským písařem, tak na rodiče nezapomene a bude jim posílat část platu na přilepšenou. Šen slíbil, že může žít v jeho bytě s jeho rodinou, než se vyučí, najde si práci a postaví se na vlastní nohy. Tehdy to všechno znělo tak skvěle. Ale zůstal by doma, kdyby věděl, jak to všechno skončí? Na tuhle otázku si ale nedokázal odpovědět.

Z
H
O
U
L
I
A
N
G
A

S
M
U
T
N
Ý
K
O
N
E
C

Hlučící průvod zrovna kolem něj nesl obrovskou papírovou sochu opice, protože začínající rok byl zasvěcen jí. Není to ani tři roky, napadlo ho, kdy sem z hor se Šenem přišel. A přesto to působilo, jakoby to byl jiný život, patřící někomu, koho už ani nezná. Nastoupit písařskou školu nebylo těžké - Šen ji měl za sebou a ačkoli byla ve městě v tomhle oboru obrovská konkurence, asi měl štěstí na dobrého učitele. K němu taky dovedl Lianga a doporučil ho ke studiu. Tomu bylo jasné, že bez Šenovy přímluvy by ho učitel do učení nepřijal, Liang na to neměl dost peněz.

Šenova manželka neměla Lianga vůbec ráda a nijak se neostýchala to dávat najevo, naštěstí byla písařská škola dost náročná a Liang neměl mnoho času na to, aby jen tak posedával doma. A když přece jen nějaký čas měl, šel se toulat městem. Bylo tady pořád co k vidění, co k objevování. Ani za celý první rok svého života v metropoli se jí nedokázal nabažit. K hodinovému stroji chodil pravidelně, tím obrovským mechanismem byl naprosto fascinován.

Čtení a psaní mu otevřelo naprosto novou oblast života - vzdělávání se. Nikdy dřív by nevěřil, že si sám přečte staletí staré svitky dávno mrtvých mistrů. A teď mohl chodit do knihovny, kdy se mu zlíbilo, jako písař v učení to měl povolené.

Tehdy to ještě vypadalo dobře, povzdechl si Liang a znovu se škaredě zakuckal.

Cesta nahoru se zdála být otevřená a jinoch byl připraven po ní šplhat se vši vervou svého mládí. Jak málo ale dělí vzestup od pádu. V jeho případě to byla jedna nehoda. Šen se vracel z práce domů, když se ve vedlejší ulici splšili tažní koně u vozu, protože je pobodaly sršně. Zdivočelé spřežení se vyřítilo na ministerského písaře zpoza rohu naprosto nečekaně a ten skončil pod jejich kopyty a koly. Domů ho ještě donesli, ale během noci dodýchal. A tím Liangova naděje na lepší život skončila, i když si to tehdy ještě zdaleka nechtěl připustit. Byl to rok Koně, a o tom se říká, že nosí špatná znamení. Šenova žena po jeho smrti sbalila děti a všechno, co jí po manželovi zbylo, a vydala se zpátky na kraj říše, odkud pocházela, žít u svých rodičů.

Z
H
O
U
L
I
A
N
G
A

S
M
U
T
N
Ý
K
O
N
C
E
C

Liangovi o tom ani neřekla. Ten měl jen štěstí, že přišel domů v době, kdy ho majitel ukazoval novým nájemníkům. Jen díky tomu se mu podařilo zachránit těch pár věcí, které mohl považovat za svůj pozemský majetek.

Ačkoli žil na ulici, písařské zkoušky se mu podařilo složit. Ale práci, tu už získat nedokázal. Neznal nikoho, kdo by se za něj přimluvil, neměl peníze, aby někoho podplatil. A ačkoli to zkoušel znovu a znovu, pomalu začínal chápat, že jeho naděje na pohodlný život jsou ty tam. Skončily s první zimou na ulici.

Tehdy poznal odvrácenou tvář hlavního města - masu zoufalých lidí bez domova a jakékoli naděje. Jako písařský učeň se snažil si jich nevšímat, a teď byl jedním z nich. Ale ani mezi nimi nenašel útěchu - z jeho rodného kraje tu nebylo moc lidí, alespoň on žádné nepotkal. A o přátelství mezi strádajícími dušemi nemohla být ani řeč - každý se snažil postarat především o sebe, natož aby pomáhal komukoli jinému.

Teď to vypadalo, že přežil i svou druhou zimu bez střechy nad hlavou, ale podle toho kašle to bylo jen těsně. Zachumlal se co nejlíp do svých šatů a zavřel oči. Snil o parku na kraji města, kde na jaře krásně kvetou třešně. Chtěl by tu nádheru u břehu jezírka ještě jednou vidět, ale byl to marný sen. Teď by ho kvůli jeho oblečení už ani nenechali projít bránou, natož se kochat při pomalé procházce.

Ty růžové květy byly to poslední, co viděl, než vydechl naposledy.

Z
H
O
U
L
I
A
N
G
A

S
M
U
T
N
Ý
K
O
N
C
E
C